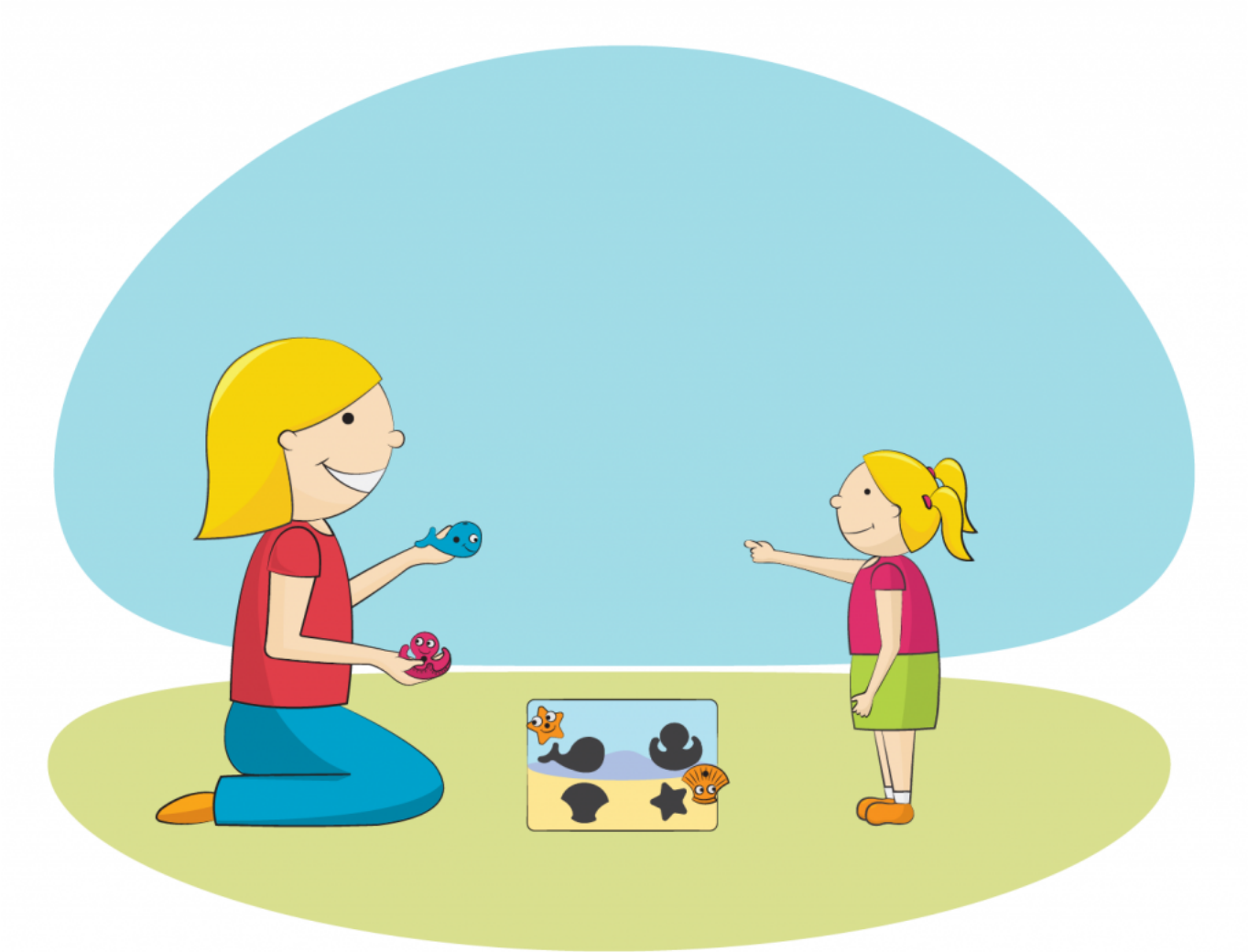

Vstavljanke ponujajo številne priložnosti za spodbujanje razvoja govorno-jezikovne komunikacije pri malčkih. Veliko mlajših predšolskih otrok se zabava, ko vsakič znova polagajo koščke iz vstavljanke ven in nazaj notri. V igri z vstavljankami lahko ustvarite številne komunikacijske priložnosti, s katerimi otroka spodbujate h komunikaciji, razvijate njegovo razumevanje, sledenje navodilom in širite besedišče ter obenem spodbujate otrokovo izražanje z uporabo onomatopej, posameznih besed in kratkih dvobesednih stavkov.

Obdržite vse koščke vstavljanke, s čimer malčka spodbudite, da z vami komunicira. Vse koščke imejte v svojem naročju oziroma v vrečki ali škatli. Malčku ponudite na izbiro dva koščka, pri čemer mu vsak košček pokažite in ob tem tudi poimenujte. Na ta način otrok sliši ciljno besedo, kar mu pomaga pri širjenju besedišča, hkrati pa otrok imenovani predmet tudi vidi, kar mu olajša razumevanje pomena besede. Ko malček izbere želen košček vstavljanke,

bodisi s kazanjem ali besedo, ga ponovno poimenujte in mu ga dajte.

Pri malčkih, ki še ne posnemajo besed, ki jih slišijo, uporabite **onomatopeje** oziroma posnemovalne besede. Posnemajte vozila ali oglašanje živali, ki so upodobljeni na koščkih vstavljanke. Tovrstne besede so za otroka enostavne in zabavne, zato obstaja večja verjetnost, da jih bo ponovil za nami.

Pri otroku, ki sam še ne poimenuje koščkov vstavljanke, vendar za vami ponovi verbalni model besede, skrijte en košček in ga nato skupaj z otrokom »pokličite« (na primer, skrijte kravo in recite: »Kje je krava? Pokličiva jo! Krava! Krava!«). S »klicanjem« ciljno besedo večkrat ponovite, s čimer razvijate malčkovo razumevanje pomena ciljne besede in ga spodbudite, da bi to besedo tudi sam pričel uporabljati v svojem izražanju.

Kadar se malček že izraža z enobesednimi izjavami, ga lahko z vstavljankami spodbudite k izražanju s kratkimi, **dvobesednimi stavki**. Otroku na izbiro ponudite dva koščka vstavljanke (na primer kravo in pujsa). Ko izbere enega (na primer kravo), uporabite verbalni model: »Daj kravo!« Počakajte, da otrok ponovi dvobesedni stavek za vami, preden mu ponudite izbrani košček vstavljanke.

Z vstavljankami lahko urite malčkovo **razumevanje in sledenje navodilom**. Pokažite mu dva koščka vstavljanke in ju ob tem poimenujte. Nato mu dajte navodilo, kot je na primer: »Vzemi kravo!« Če otrok sega po napačnem koščku vstavljanke, dajte v ospredje imenovan košček in mu s tem preprečite, da bi izbral napačnega. Izbrani košček vstavljanke ponovno poimenujte in mu ga dajte. Aktivnost lahko otežite in otroku na izbiro ponudite več koščkov vstavljanke. Malček naj med ponujenimi koščki vstavljanke poišče tistega, ki ga poimenujete (na primer: »Kje je krava?« oziroma »Poišči kravo!«)

Koščke vstavljanke lahko razporedite po celotnem prostoru. Malčku dajte navodilo: »Prinesi kravo!« pri čemer mu lahko s svojim prstom pokažete, kje se nahaja. Kasneje mu lahko daste navodilo, da prinese dva koščka vstavljanke (na primer: »Prinesi kravo in pujsa!«)

Vstavljanke lahko izkoristite za **učenje delov telesa**. Malčku ponudite dva koščka vstavljanke in mu dajte navodilo, kot je na primer: »Vzemi kravo in jo daj na glavo!« Navodilo lahko najprej izpeljete sami, nato pa otroka spodbudite, da ga naredi tudi on.

Z vstavljankami lahko otroka poleg delov telesa naučite tudi različne **predloge**. Otroku ponudite na izbiro dva koščka vstavljanke in mu dajte navodilo, kot je na primer: »Vzemi pujsa in ga daj *pod* mizo!« Če otrok pri tem sega po napačnem koščku vstavljanke, damo v ospredje pravega. Ko izbere pravilen košček vstavljanke, vendar ga postavi na primer *na* mizo namesto *pod*, komentirajte: »Pujsa si dal *na* mizo, sedaj ga pa *daj* pod!« in mu pri tem z roko nakažite, kam naj ga postavi.

Malčku lahko podate tudi nova, še nepoznana navodila, s katerimi ga **naučite razumevanja svojilnih zaimkov** (na primer: »Daj račko v mamin čevelj!« ali »Daj kravo v bratov žep!«)

KAKŠNE VSTAVLJANKE UPORABITI?

Izberite vstavljanke z različnimi temami, kot so živali na kmetiji ali v živalskem vrtu, različni

predmeti, ki se pogosto pojavljajo v malčkovem besedišču, hrana in podobno. Bodite pozorni, katere besede so upodobljene na vstavljanki in izberite tisto, ki vsebuje tiste besede, za katere želite, da se jih malček nauči (na primer vsakodnevni predmeti).

Sprva začnite z vstavljankami z manj koščki (na primer s tremi koščki), saj bo otrok tako lažje zdržal celotno aktivnost in bo pri njej uspešen.

Upoštevajte motorične spretnosti otroka. Sprva uporabite vstavljanke s čepki, saj jih otroci lažje vložijo v vstavljanko.

Izberite vstavljanke, ki imajo narisane slike, saj tako otrok lažje poišče, kam sodi določen košček.

Za nekatere otroke imajo vstavljanke z ozadjem preveč informacij, zato se težje osredotočijo na vstavljanje koščkov. Pri teh otrocih je priporočljiva uporaba vstavljank brez ozadja.